

Kościół i jego najbliższe otoczenie
niegdyś inne miały przeznaczenie.
Siostry klaryski żywot swój tu wiodły,
pracowały ciężko i wznosiły modły.

Reformacja położyła kres klasztoru istnieniu,
a budynki te dwa razy stanęły w płomieniu.
Wojna też się z kościołem nie obeszła łaskawie.
Na szczęście został poddany naprawie.

Wnętrze jego piękne zdobią figury,
lecz park jeszcze obejmują kościelne mury,
gdzie między innymi w grocie stoi Maria,
a park nosi nazwę: Strzełńska _____.

Tuż-tuż, niedaleko – na św. Floriana ulicy rogu,
w Domu Książąt Brzeskich znajdziecie się progu.
Jego widok z zewnątrz raczej nie zachwyci,
bo najpiękniejsze jest wnętrze – szczególnie piwnica.

Lecz na zewnątrz także są elementy do podziwiania:
portal wejścia głównego, kamienne okien obramowania.
Wielokrotnie remontowany, często zmieniał przeznaczenie.
Jaki urząd się tu mieścił na drugiej wojny zakończenie?

6 22

Na drugim Książąt Brzeskich ulicy końcu
jest budynek, co feerią barw mieni się w słońcu.
Budynek neogotycki, zwieńczony krenelażem,
wybudowany przez Pietrullę, który był lekarzem.

Gdy już oczy widokiem nacieszycie
za budynkiem żywo w prawo skręćcie.
Później w lewo, w ulicę Kościuszki Tadeusza,
następnie prosto, byle dalej od Ratusza.

Dotrzecie do ronda, nie patrzcie na boki,
tylko na wprost skierujcie swe kroki.
Wśród drzewiasto-krzewiastej roślinności
znajdziecie popiersie pewnej osobistości.

Chemik i bakteriolog urodzony w Strzelinie
Laureat Nagrody Nobla w medycznej dziedzinie.
Chemioterapii tworzył podstawy.
Paul _____ za życia zaznał już sławy!

Za popiersiem ¹⁸prosto i tak już do mety,
bo quest się zaraz kończy - niestety!
Idąc wzdłuż drogi miniecie Sąd Okręgowy,
stańcie tam, proszę, i podnieście głowy.

Spójrzcie na okien i szczytu zdobienia.
Czy nie robią na Was dużego wrażenia?
Kontynuujcie marsz wzdłuż Bolka Śmiałego drogi
(jeśli nie znaleźliście trzeciej budowli – spójrzcie pod nogi).

Tam, gdzie początek, tam i koniec leży,
a za rozwiązanie zagadki nagroda się należy.

W

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22

czeka potwierdzenie:

pieczęć – nagroda za questa ukończenie!

miejsce na skarb

Gdzie to jest?

Strzelin znajduje się na Przedgórzu Sudeckim, 40 km na południe od Wrocławia, jadąc drogą wojewódzką nr 395. Dotrzeć tu można także komunikacją publiczną, korzystając z licznych połączeń kolejowych i autobusowych z Wrocławia.

Tematyka:

Strzelin słynie z wielowiekowej historii eksploatacji skał - granitów, sięgającej co najmniej XII wieku. Quest poświęcony jest wykorzystaniu kamienia w architekturze. Umożliwia zwiedzanie miasta i poznanie jego zabytków z nietypowej perspektywy.

Jak szukać skarbu?

Wędrując trasą questu należy uzupełnić brakujące informacje-zagadki w tekście. Wskazane litery utworzą hasło: miejsce umieszczenia skarbu - pieczęci. Skarb można odebrać w dni robocze w godz. 9-16.

Czas przejścia: ok. 1,5 - 2 godziny

Opiekun questu:

Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy,
Oddział Dolnośląski

Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy

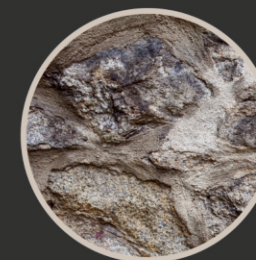
Oddział Dolnośląski
al. Jaworowa 19
53-122 Wrocław
www.pgi.gov.pl/wroclaw

opracowanie tekstowe: Agnieszka Ładocha
opracowanie graficzne: Katarzyna Szadkowska,
Magdalena Furca
zdjęcia na okładce: Paweł Derkowski

Niniejszy materiał został sfinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za jego treść odpowiada wyłącznie Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy. Zrealizowano w ramach projektu „Upowszechnianie wiedzy o geologii, górnictwie i ochronie georóżnorodności” w ramach współpracy z Miastem i Gminą Strzelin oraz Geoparkiem Przedgórze Sudeckie.

Sfinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

GEOLOGICZNY QUEST PO STRZELINIE

Dość już dawno temu, wśród kłosów pszenicy, na dróg skrzyżowaniu z Brzegu do Świdnicy oraz z Kłodzka do Wrocławia stanął gród, co nazwą łuczników wystawia.

A miejsce idealne na miasta wzniesienie, bo okolica bardzo bogata w kamienie. Kamień - wiadomo: budulec wspaniaty, do teraz Strzelin z kamienia jest cały.

Jeśli bierzecie Strzelin za cel turystyczny, to quest ten geologiczno-historyczny dobrym jest sposobem na miasta poznanie, na kreatywne Strzelina zwiedzanie.

Przy linii kolejowej, co niegdyś ważna była, Wasza wędrówka się rozpoczyna. Naprzeciw Dworca, w małym zagajniku, Ustawiono niedawno głazów bez liku.

Wśród nich najróżniejsze odnajdziesz okazy: ze Wzgórz Strzeleńskich pochodzą te głazy. Wzgórza częścią masywu są strzeleńskiego, a masyw – bloku przedsudeckiego.

Ruchy górotwórcze w późnym dewonie i karbonie Spowodowały ważne przekształcenia w regionie. Gdy zderzały się tektoniczne płyty powstały gnejsy, łupki i kwarcyty.

Kolejno, z końca ery proterozoicznej zachowały się efekty działalności plutonicznej: różniące się bardzo strzeleńskie granity, porfirowate granodioryty i ciemne tonality.

Kolejny etap przypadł na czas trwania ery kenozoicznej i wyróżniał się powszechnością działalności wulkanicznej. Wtedy najmłodsze, krystaliczne powstały skały. Może zgadniecie, jak się nazywały? $\frac{7}{19} - \frac{11}{14}$

Teraz za najstarszą skałą w Parku idźcie ulicą w prawo, do skrzyżowania kierujcie się żwawo. Tam zwróćcie się w lewo, lecz miejcie baczenie: z lewej zobaczycie budynek, co w ścianach ma kamienie.

Apteka zbudowana z granitu od fundamentu dawniej niemiecką była fabryką cementu. Budynek odnowiono w niedalekiej przeszłości, bo niewiele zostało z jego pierwotnej świetności.

I tak architektura właśnie korzysta ze skał, co mają milionów lat trzysta! Jeśli się dobrze po drodze rozglądać będziecie jeszcze trzy różne budowle z granitu znajdziecie.

Ulicą Mickiewicza wzdłuż muru ceglanego wiedzie prosta droga do punktu kolejnego. Na rogu ulic stoi zabytkowy budynek pocztowy. Co w nim niezwykłego? Podnieście swe głowy!

Na drugie piętro wnieście wnet oczy. A widok ten może Was bardzo zaskoczy - sześć kamiennych zobaczycie medalionów przedstawiają $\frac{1}{21}$ i $\frac{1}{5}$ pocztuilionów.

Naprzeciw poczty, po ulicy drugiej stronie zobaczycie mury, co miasta służyły obronie. Wybudowane z granitu na sześć metrów wysokości, w niewielkim stopniu przetrwały do współczesności.

Idźcie dalej, mur przy lewej mając dłoń, aż kamienna ława do postoju Was skłoni. Na jej wierzchu strzała literę „S” przecina. To dawny $\frac{13}{17}$ jest Strzelina.

Kolejnym celem: Rynek – tam atrakcji wiele, skróćcie proszę w lewo, drodzy przyjaciele. Dalej, bez lęku, kochana młodzieży, idźcie w kierunku ratuszowej wieży.

Pod Ratuszem na koniu łuk swój napina Strzelec – najsyńniejszy symbol Strzelina. Bo od strzały miasto wzięło swoje miano. A dlaczego? Tak o tym opowiadano:

Legenda mówi, że kobieta śmiała, której słuchały i łuki, i strzała, przybyła w te strony i dnia pewnego wystrzeliła strzałę ze Wzgórza Parkowego.

W miejscu, gdzie strzała miała lądowanie rozpoczęto wnet ratusza budowanie. Niedawno poddano go renowacji, bo Strzelin nie boi się innowacji!

W pobliżu Ratusza stoi sędziowski stół kamienny wykonany z granitu – to jest trend niezmienny. Tam Ława Miejska przez minione epoki jawne ogłaszała ludności wyroki.

Na wprost Strzelca, na wschodniej ścianie Rynku szukajcie przejścia w środku budynku. Jeśli sto metrów w prostej pokonacie linii znajdziecie się przed drzwiami starej świątyni.

Dwunastego wieku sięga historia kościoła, wzniesionego z granitu na planie koła. Dawna Rotunda wieży jest teraz trzonem, a święty $\frac{4}{16}$ świątyni patronem.

Gdy już nacieszycie wzrok Rotundy widokiem idźcie prosto wzdłuż muru radosnym krokiem. Przy ruinach w lewo skierujcie twarze Baszta $\frac{8}{16}$ oczom się waszym ukaże.

Fortyfikacji Strzelina była fragmentem, mieściła magazyn ze strzelniczym sprzętem. Na 15 metrów wysoka, a mur na metr szeroki, w XIX wieku podziwiano z niej widoki.

Następnie w lewo, w Brzegową skróćcie ulicę po lewej stronie dawną ujrzycie kaplicę. Teraz znajduje się tutaj $\frac{12}{16}$. Oczywiście z granitu zbudowane są mury.

Teraz dłuższy spacer Was czeka: musi być prędko przekroczona rzeka. Do mostu dojdziecie krokami kilkoma skracając w ulicę wielkiego astronoma.

Drogą tą prosto podążajcie śmiało, skracając przez chwilę nie będzie się chciało, aż kościół kamienny Was zainteresuje. Jaki mężczyzna mu patronuje?

$\frac{9}{20}$

Katolicy i ewangelicy modlili się w tym kościele. Stylu architektonicznych łączy się w nim wiele. A figura Jana Nepomucena z marmuru ozdobą barokowego jest muru.

Dalej za kościołem w prawo droga się wspina. Do wspinaczki nie będzie potrzebna Wam lina. Za sto metrów skracajcie w prawo, szlakiem czerwonym podążajcie żwawo.

Idąc szlakiem traficie na skały, tuż przy drodze będą leżały. Nim wysłuchacie tych skał historii czeka Was trochę ogólnej teorii.

W geologii wyróżniamy skał trzy rodzaje. Skała magmowa na dwa sposoby z magmy powstaje: pod ziemią krystalizuje skała plutoniczna, a z działalności wulkanów skała wulkaniczna.

Z kawałków skał lub ze zwierząt szczątek skały osadowe mają swój początek, a jeśli powyższe ulegną w specyficznych warunkach zmianie, tak skała metamorficzna właśnie powstanie.

Teraz do sedna. Granit to skała magmowa powstająca pod ziemią, a więc głębinowa. Jest jawnokrystaliczna – widać jej wszystkie składniki: sporo kwarcu, skalenie i jedną lub dwie miki.

Strzeleńskie granity różnią się nieco składem, wielkością kryształów i ich układem. Tu w zboczu granitu widzicie odślonięcie, jeśli chcecie – zróbcie mu zdjęcie.

Dalej idźcie prosto, wzdłuż szlaku czerwonego, aż do parku dojdziecie miejskiego. Przez park prosto, aż do głównej drogi, przechodząc przez nią uważajcie na nogi!

Skróćcie w prawo między domy i drzewa, a wśród garaży w lewo skróćcie trzeba. Dalej prosto – ulicą Floriana Świętego, aż dojdziecie do kościoła dużego.

